



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyň JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Hany Kadaňové ve věci žalobce: **R. S., Ph.D.**, proti žalovanému: **Úřad pro ochranu osobních údajů**, se sídlem Plk. Sochora 727/27, Praha 7 – Holešovice, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 3. 2024, č.j. UOOU-00918/24-2,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- [1] Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 3. 2024, č.j. UOOU-00918/24-2 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo k odvolání žalobce v návětí změněno rozhodnutí Kanceláře prezidenta republiky ze dne 5. 2. 2024, č.j. KPR 672/2024 (dále též „povinný subjekt“ a „prvostupňové rozhodnutí“), ve zbytku bylo prvostupňové rozhodnutí potvrzeno a odvolání žalobce bylo zamítnuto. Prvostupňovým rozhodnutím byla podle ustanovení § 15 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 11b (ve vztahu k bodům 1, 2, 3, 4, 5 a k větě druhé a třetí bodu 9 žádosti) a s ustanovením § 2 odst. 4 (ve vztahu k bodům 6, 7, 8 a k větě první bodu 9 žádosti) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 106/1999 Sb.“), odmítnuta žádost žalobce ze dne 20. 1. 2024 o

Shodu s prvopisem potvrzuje M. T., DiS.

poskytnutí informací o činnosti, vyjádřeních a rozhodování či nečinnosti a o věcných důvodech vyjádření, stanovisek, činnosti prezidenta republiky P. P..

- [2] Žalobce předně v žalobě uvedl, že povinný subjekt nedal v zákonné lhůtě najevo, že by mu byla žádost nebo některá její část nejasná nebo nepožádal o vysvětlení či doplnění kterékoli části podané žádosti. Namítal, že povinný subjekt za situace, kdy požadované informace nebo jejich části prokazatelně existují a kdy byly částečně před podáním žádosti zveřejňovány, se sám ujal vyřizování žádosti namísto prezidenta republiky, přičemž ale neuvedl žádný argument ani informaci, zda požadované informace zjišťoval a vyhledával také u povinného subjektu prezidenta republiky, kterého se rozhodl zastoupit.
- [3] K postupu odvolacího orgánu žalobce namítal, že jej lze podezřívat z účelovosti, nedbalosti a hrubé nesprávnosti jednání a rozhodování, když žádost o poskytnutí požadovaných informací nebo jejich částí a dotazy na věcné důvody, které by při konkrétním rozhodování a oficiálních stanoviscích hlavy státu měly dle žalobce vždy existovat, označil jako údajný „dotaz na názor prezidenta republiky.“ Dle žalobce odvolací orgán pochybil, když převzal argumentaci povinného subjektu, která odporuje prokázaným skutečnostem. Zdůraznil, že je veřejně známo a bylo publikováno i informačními agenturami, že prezident republiky, konkrétní vyjádření k věci činil a stanoviska a postoje zaujal. Např. již pokus povinného subjektu tvrdit k požadované jednoduché informaci č. 1, že žádný postoj prezident republiky nezaujal a neučinil dokonce ani k „*masivnímu krvavému útoku Hamásu dne 7. října 2023 na vojenské síly a obyvatele státu I.*“, dle žalobce svědčí o neoprávněné a ničím neopodstatněné snaze povinného subjektu existující informaci popřít. V této souvislosti poukázal na to, že sám žalovaný v odůvodnění rozhodnutí přiznal, že si je plně vědom toho, že žalobce byl ohledně tvrzené neexistence požadovaných stanovisek skeptický z toho důvodu, že na webových stránkách povinného subjektu našel tiskové zprávy prezidenta republiky pojednávající o jeho názorech a postojích k danému konfliktu. Dle žalobce tak žalovaný selhal ve svých povinnostech odvolacího orgánu. Namítal, že žalovaný v rozporu se skutečností a se skutečným obsahem tiskových zpráv, kterými povinný subjekt disponuje, odůvodnil odepření všech požadovaných informací tvrzením, že tiskové zprávy neobsahují informace, kterých se žadatel domáhá, tedy zcela konkrétní vyjádření a postoje prezidenta republiky. Dle žalobce však zveřejněné a povinným subjektem prezentované výstupy jednoznačně prokazují existenci řady požadovaných informací nebo jejich částí, včetně konkrétních vyjádření a postojů prezidenta republiky. Dále zdůraznil, že přestože žalovaný připustil, že prezident republiky předmětný konflikt pravidelně komentuje, tak fakticky tvrdil, že ani jedinou informaci nebo její část nelze poskytnout s dle žalobce účelovým odůvodněním, že jím požadované informace v jím nastíněné podobě objektivně neexistují. Dle žalobce jde žalovaný fakticky za hranu práva na informace, když žalobci upírá poskytnout požadované informace svým požadavkem, aby žadatel „*svou žádost formuloval takovým způsobem, aby na jeho dotazy bylo lze reálně odpovědět.*“
- [4] V rámci pasáže žaloby označené „žalobní důvody“ pak žalobce označil argumentaci žalovaného za nesprávnou, neboť mu bylo odepřeno právo na požadované informace, když žalovaný nesprávně hodnotil stav věci, nectil právo žalobce a veřejný zájem na poskytnutí prokazatelně existujících informací. Dle žalobce se žalovaný dopustil hrubých pochybení spočívajících v popírání existence prokazatelně existujících informací, v účelovém popírání srozumitelnosti a přípustnosti dotazů na požadované a v účelové obhajobě postupu povinného subjektu. Jednání žalovaného pak žalobce označil za zmatečné, neboť ve své argumentaci stranil povinnému subjektu a popřel existenci požadovaných informací.

- [5] Z uvedených důvodů žalobce navrhoval, aby soud zrušil jak žalobou napadené rozhodnutí, tak rozhodnutí prvostupňové.
- [6] Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě navrhoval její zamítnutí s tím, že odkázal na žalobou napadené rozhodnutí, kde se jednotlivými námitkami žalobci již detailně zabýval. Rovněž pak odkázal na závěry formulované v přípisu ze dne 4. 4. 2024, č.j. UOOU-01143/24-7, jímž žalobci sdělil, že neshledal důvod pro zahájení přezkumného řízení v dané věci. Nad rámec zde uvedených závěrů (které žalovaný ve svém vyjádření odcitoval) žalovaný uvedl, že je pravdou, že připustil, že prezident republiky se k izraelsko-palestinskému konfliktu pravidelně vyjadřuje, přičemž o těchto jeho vyjádřeních existují záznamy zveřejněné na webových stránkách povinného subjektu v podobě tiskových zpráv. Konstatoval však, že tyto tiskové zprávy neodpovídají obsahu žalobcových dotazů, a to ani zčásti. Dle žalovaného totiž nelze žalobcovy dotazy bez dalšího fragmentovat tak, jak žalobce naznačil v žalobě. K příkladu uvedenému žalobcem v podané žalobě žalovaný uvedl, že z gramatického a čistě logického hlediska nelze ani tuto žalobcem vymezenou část jeho dotazu zodpovědět, aniž by současně nebylo přistoupeno na žalobcův popis státu I. jako státu, „*který okupuje palestinská území a buduje okupační osady a blokuje palestinská ghetta a uprchlické tábory.*“ Prezident republiky přitom takto stát I. ve svých vyjádřeních neoznačil. Dle žalovaného by tak zodpovězením být jen žalobcem vyňaté části jeho dotazu povinný subjekt prakticky potvrdil, že se prezident republiky o státu I. vyjádřil žalobcem nastíněným způsobem, což by ovšem neodpovídalo objektivní skutečnosti. Pokud by dotaz zněl pouze: „*Kdy a jakým vyjádřením odsoudil prezident republiky P. P. masivní krvavý útok Hamásu dne 7. října 2023 na vojenské síly a obyvatele státu I.*“, tak by dle žalovaného takový dotaz nebyl zatížen onou výraznou konotací, které jej činí reálně nezodpověditelným, a bylo by tak možné uvažovat o poskytnutí požadované informace. Totéž dle žalovaného platí i o ostatních dotazech obsažených v žalobcově žádosti. S ohledem na formulaci žalobcových dotazů tak dle žalovaného nezbylo povinnému subjektu, než je odmítnout jako neexistující informace nebo dotazy na názor prezidenta republiky. Shrnul, že žalobcovy dotazy nebylo možno oddělit od jejich celkového, značně vyhraněného vyznění. Dále uvedl, že je pouze na žadateli o informace, aby své dotazy formuloval takovým způsobem, aby je bylo možno zodpovědět; povinný subjekt je vázán zněním žádosti a není jeho úlohou domýšlet význam žalobcových dotazů, jeho úmysl, ani jeho dotazy interpretovat a přetvářet tak, aby jim bylo případně možno vyhovět v pozměněné podobě. Dle žalovaného pak nebylo možné s ohledem na celkové znění žalobcových dotazů zodpovědět ani jejich jednotlivé, zdánlivě oddělitelné, části.
- [7] K námitce žalobce, podle níž měl povinný subjekt v souvislosti s vyřizováním předmětné žádosti oslovit prezidenta republiky, žalovaný uvedl, že pro obstarávání věcí spojených s výkonem pravomocí prezidenta republiky stanovených Ústavou ČR, dalšími ústavními zákony a zákony, protokolárními povinnostmi a veřejnou činností prezidenta republiky byla zákonem č. 114/1993 Sb., o Kanceláři prezidenta republiky, zřízena Kancelář prezidenta republiky. Žalovaný dále odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 7. 2007, č.j. 2 As 89/2006-107 a ze dne 11. 4. 2011, č.j. 2 Ans 8/2010-68, na základě kterých má postaveno najisto, že Kancelář prezidenta republiky byla subjektem příslušným vyřídit žalobcovu žádost o informace adresovanou prezidentu republiky. Pokud povinný subjekt dospěl k závěru, že nebylo žádost účelné konzultovat přímo s prezidentem republiky, tak byl takový závěr jeho prerogativou. Žalovaný se s takovým postupem povinného subjektu ztotožnil, neboť oslovení prezidenta republiky by v daném případě bylo nadbytečné.

- [8] Žalobce podal k vyjádření žalovaného repliku, ve které uvedl, že žalovaný ve svém vyjádření opětovně přiznal, že požadované informace existují, přesto se stále nevypořádal s faktem, že povinný subjekt existenci požadovaných informací nebo jejich částí výslovně zcela popřel a žalobci tvrdil, že jimi nedisponuje, přestože bylo prokázáno, že jimi disponoval. Dále uvedl, že žalovaný odmítl jednat v souladu se zákonem č. 106/1999 Sb., přestože ve svém vyjádření přiznal, že žádost byla formulována srozumitelně a konkrétní otázky byly formulovány jednoznačně a srozumitelně. Dále uvedl, že žalovaný nezákonně podmiňuje naplňování zákona vlastními podmínkami a že jeho tvrzení o nezodpověditelnosti jednoznačně položené a srozumitelné otázky, k níž existují informace, je v rozporu s právem a skutečností. Postup žalovaného tak žalobce označil za nerespektující závazky republiky a zpochybňující mezinárodní právo. Konstatoval, že je s podivem, že mu žalovaný upírá právo na informace jen a pouze proto, že se mu nelíbí formulace, že Hamás zaútočil masovým krvavým útokem „na vojenské síly a obyvatele státu I., který okupuje palestinská území a buduje okupační osady a blokuje palestinská ghetta a uprchlické tábory.“ Dle žalobce jde o konstatování faktu, když ani Vláda České republiky nikdy nezpochybnila fakt, že I. okupuje palestinská území určená OSN pro vznik P. státu a že buduje okupační osady na okupovaném území.
- [9] Z obsahu spisového materiálu předloženého žalovaným správním orgánem vyplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti:
- [10] Žalobce podal dne 20. 1. 2024 žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., v níž žádal o poskytnutí následující informací:
- „1) Kdy a jakým vyjádřením odsoudil prezident republiky P. P. masivní krvavý útok Hamásu dne 7. října 2003 na vojenské síly a obyvatele státu I., který okupuje palestinská území a buduje okupační osady a blokuje palestinská ghetta a uprchlické tábory?
 - 2) Kdy a jakým vyjádřením odsoudil prezident republiky P. P. po 7. říjnu 2023 masivní krvavé útoky armády okupační mocnosti státu I.e na ghetto G. a jeho civilní obyvatele a civilní infrastrukturu a ministrem obrany I. G. vyhlášený a ve značném rozsahu i realizovaný záměr blokovat obyvatelům ghetta G. dodávky vody, potravin a energií?
 - 3) Jaký postoj vyjádřil a jaké kroky učinil prezident republiky P. P. v případě zabíjení stovek civilních obyvatel, žen a dětí okupační mocnosti státu I. bojovníky palestinského hnutí odporu?
 - 4) Jaký postoj vyjádřil a jaké kroky učinil prezident republiky P. P. v případě zabíjení tisíců civilních obyvatel, žen a dětí ghetta G. a okupovaných palestinských území Z. b. J. armádou a občany státu I.?
 - 5) Vyjádřil prezident republiky své stanovisko k okupaci palestinských území státem I. a k zabírání palestinské půdy pro osady příslušníků vyvoleného izraelského národa? Kdy a v jakém znění? A navrhl nebo podpořil sankce proti izraelským okupantům a proti budování okupačních osad? Kdy a v jakém znění? Pokud tak neučinil, z jakého důvodu?
 - 6) Z jakého důvodu se prezident P. P. v rozporu s fakty zveřejňovanými OSN uchýlil k tvrzením, která zveřejnila ČTK, že "I. dělá podle Pavla vše pro to, aby při své vojenské operaci v Pásmu G. minimalizoval ztráty na civilním obyvatelstvu a aby se k palestinským občanům dostala pomoc" a "Rozsah pomoci izraelské armády palestinským civilistům je enormní, v naprosté většině se o něm ani neví."
 - 7) Z jakého důvodu prezident Pavel neodsoudil veřejně známé genocidní výroky izraelského ministra obrany a izraelského předsedy vlády namířené k likvidaci obyvatel ghetta G. a fakt usmrčení většiny civilních obětí útoku izraelské armády, zejména smrt tisíců dětí, izraelskými zbraněmi a izraelskou blokadou humanitární pomoci a izraelským útočným a okupačním vyřazením většiny nemocnic v ghettu G.?

8) Z jakého důvodu prezident P. P. při své návštěvě I. veřejně podpořil izraelskou okupační armádu a její vojáky, jejichž masové útoky na ghetto G., jeho infrastrukturu a nemocnice jsou jedním z důvodů žaloby na stát I. u Mezinárodního soudního dvora v Haagu? 2

9) Podporuje prezident P. P. pokračování okupace palestinských teritorií okupovaných od roku 1967 a budování izraelských okupačních osad na zabrané půdě Palestinců? Kdy se veřejně a v jakém znění prezident P. P. vyjádřil ve prospěch ukončení této okupace? Kdy a v jakém znění se vyjádřil ve prospěch stažení okupačních osad?

[11] Prvostupňovým rozhodnutím ze dne 5. 2. 2024 byla žádost žalobce podle ustanovení § 15 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 11b (ve vztahu k bodům 1, 2, 3, 4, 5 a k větě druhé a třetí bodu 9 žádosti) a s ustanovením § 2 odst. 4 (ve vztahu k bodům 6, 7, 8 a k větě první bodu 9 žádosti) zákona č. 106/1999 Sb. odmítnuta.

[12] V odůvodnění tohoto rozhodnutí povinný subjekt k bodům 1, 2, 3, 4, 5 a k větě druhé a třetí bodu 9 žádosti uvedl, že v případě, že informace požadované žalobcem nesplňují kritéria stanovená v ustanovení § 3 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. či naopak splňují definici uvedenou v ustanovení § 11b téhož zákona, pak není povinný subjekt povinen informace poskytnout. Dále uvedl, že u KPR neexistují žádné záznamy ani výstupy ve smyslu ustanovení § 3 odst. 3 předmětného zákona vztahující se k otázkám pod body 1 až 5 a k větě druhé a třetí bodu 9 žádosti. Tato skutečnost byla ověřena dotazem u příslušných odborů KPR. K těmto bodům žádosti uzavřel, že nemá požadované informace ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., tj. informace o vyjádřeních, postojích a krocích prezidenta republiky týkajících se dotazů žalobce, a ani mu povinnost mít takové informace nevyplývá ze zákona.

[13] K bodům 6, 7, 8 a k větě první bodu 9 žádosti povinný subjekt uvedl, že dotazy uvedené pod těmito body jsou jednoznačně dotazy na názor prezidenta republiky. Prezident republiky však dle zákona č. 106/1999 Sb. není povinen sdělovat své názory nebo stanoviska v určité věci, provádět právní výklady či vytvářet či obstarávat nové informace, jimiž nedisponuje a není povinen disponovat. Ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. tak brání nepřiměřené zátěži povinných subjektů. Dále uvedl, že i přes uvedené provedl šetření zda u KPR neexistuje jakýkoli záznam ve smyslu ustanovení § 3 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. o názorech, stanoviscích či postojích prezidenta republiky ke kladeným dotazům; žádný takový záznam však nedohledal.

[14] Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí dne 7. 2. 2024 odvolání, v němž uváděl obdobné námitky a argumenty jako v podané žalobě.

[15] Žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 4. 3. 2024, č.j. UOOU-00918/24-2, bylo prvostupňové rozhodnutí v návěti výroku změněno z „Kancelář prezidenta republiky (dále jen „KPR“) obdržela dne 23. srpna 2023“ na „Kancelář prezidenta republiky (dále jen „KPR“) obdržela dne 20. ledna 2024“, ve zbytku bylo toto rozhodnutí potvrzeno a odvolání žalobce bylo zamítnuto.

[16] V odůvodnění tohoto rozhodnutí žalovaný přisvědčil žalobci, že povinný subjekt v návěti prvostupňového rozhodnutí skutečně uvedl nesprávné datum obdržení žalobcovy žádosti. Žalovaný proto přistoupil k formální změně návěti výroku prvostupňového rozhodnutí.

[17] Následně žalovaný na str. 5 až 7 napadeného rozhodnutí shrnul právní základ odmítnutí části žádosti s odkazem na ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., tj. dotčená ustanovení předmětného zákona a judikaturu správních soudů. K aplikaci tohoto právního základu na předmětný případ uvedl, že žalobcův požadavek v bodech 6 až 8 žádosti uvozený

souslovím „z jakého důvodu“ je čistě z logického hlediska třeba označit za požadavek na vysvětlení, resp. odůvodnění žalobcem tvrzeného postupu prezidenta republiky. Takovému požadavku však dle žalovaného v režimu zákona č. 106/1999 Sb. prezident republiky ani povinný subjekt jako jeho servisní orgán nemají povinnost vyhovět. Okrajem konstatoval, že žalobcem položené otázky jsou formulovány značně návodně, což samo o sobě napovídá skutečné podstatě položených dotazů jako požadavků na vyjádření, resp. na obhájení postupu prezidenta republiky ve stínu žalobcových tvrzení. K takovému účelu přitom dle žalovaného zákon č. 106/1999 Sb. neslouží. Dále uvedl, že žalobce ve svém odvolání potvrdil, že požadoval sdělit důvody (ne)činnosti prezidenta republiky v jím nastíněných scénářích. Dle žalovaného ale povinné subjekty nejsou povinny vysvětlovat postupy svých představitelů ani sdělovat důvody toho, proč tito jednali způsobem, kterým jednali. Dále se žalovaný neztotožnil s argumentací žalobce, že má právo nejen na informace o samotné činnosti či nečinnosti prezidenta republiky, ale i o jeho důvodech. Ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. ale informační povinnost omezuje v rovině požadavků na vysvětlení postupů zvolených povinnými subjekty. Dle žalovaného lze poskytnout v případě takového požadavku pouze existující a zaznamenaná podklady pro rozhodnutí či zaujatá stanoviska povinných subjektů, na jejichž základě povinné subjekty to které rozhodnutí učinili. Dle žalovaného však žalobce ve své žádosti objektivně nepožadoval podklady pro jím tvrzený postup prezidenta republiky, ale pouze jeho zdůvodnění. Tento požadavek lze potenciálně odvozovat až z formulace žalobcova odvolání, to však jakožto řádný opravný prostředek dle žalovaného neslouží k doplňování či upřesňování již položených dotazů. Nadto povinný subjekt v předkládací zprávě uvedl, že na základě jím provedeného šetření vyplynulo, že „*takové dokumenty ke konkrétně položeným dotazům žadatele nicméně k dispozici nejsou.*“ O tomto tvrzení neměl žalovaný dle svého uvážení důvod pochybovat.

[18] Dále k formulaci dotazu v první větě bodu 9 žádosti, zda „*prezident podporuje*“ určitou žalobcem popsanou činnost, uvedl, že z ní opět vyplývá skutečný obsah žádosti, jímž je požadavek na sdělení názoru prezidenta republiky na žalobcem nastíněnou věc, resp. na zaujetí postoje k ní a vyslovení názoru, zda takto nastíněnou věc prezident republiky podporuje či nikoliv. Tento požadavek dle žalovaného směřuje rovněž mimo zákon č. 106/1999 Sb., neboť ten se vztahuje jen k informacím reálně zaznamenaným v souladu s ustanovením § 3 odst. 3 tohoto zákona. Žalovaný následně uzavřel, že povinný subjekt postupoval v souladu s citovaným zákonem, když žádost v daném rozsahu odmítl s poukazem na ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. jako dotaz na názor prezidenta republiky.

[19] Následně žalovaný na str. 9 a 10 napadeného rozhodnutí shrnul právní základ odmítnutí části žádosti s odkazem na ustanovení § 11b zákona č. 106/1999 Sb. Uvedl, že povinný subjekt provedl ohledně žalobcových dotazů šetření u svých organizačních složek, konkrétně u protokolu, sekretariátu prezidenta republiky, odboru zahraničního, odboru spisové a archivní služby a odboru komunikace. Toto šetření ve spisu doložil především záznamy o komunikaci s předmětnými organizačními složkami a jejich negativními sděleními, zda disponují podklady k žalobcem položeným dotazům. Povinný subjekt a jeho jednotlivé organizační složky přitom dospěly k závěru, že prezident republiky k žalobcovým dotazům tak, jak byly formulovány, žádný postoj nezaujal, a nebylo tedy možné sdělit, „*kdy a jak se prezident vyjádřil*“, „*jaký postoj zaujal*“ a „*zda vyjádřil své stanovisko*“ k žalobcem nastíněným dotazům. Dále se žalovaný ztotožnil s argumentací povinného subjektu uvedenou v předkládací zprávě, zejména s tím, že se žalobce dotazuje nikoli na obecný postoj prezidenta republiky k předmětnému vojenskému konfliktu, nýbrž

chce ve skutečnosti vědět, zda se prezident vyjádřil jím popsaným konkrétním způsobem. Pokud se žalobce dožaduje zcela konkrétních a specifických vyjádření a záznamů o zcela konkrétních a specifických postojích prezidenta republiky, kdy prezident republiky takto konkrétní vyjádření neučinil a konkrétní postoje nezaujal (nebo o tom alespoň u povinného subjektu nejsou žádné záznamy), pak povinnému subjektu nezbylo než žádost o informace odmítnout, neboť požadovanými informacemi nedisponuje. Žalovaný rovněž aproboval závěr povinného subjektu, že z kontextu žádosti a z množství zcela konkrétních otázek nelze usuzovat, že se žalobce dotazoval na postoje prezidenta republiky k palestinsko-izraelskému konfliktu tak, jak je prezident republiky opakovaně a veřejně formou tiskových zpráv zaujal. Dle povinného subjektu se prezident republiky k těmto otázkám aktivně vyjadřuje, oblast osobně navštívil a jeho postoje jsou veřejně známy. Dále uvedl, že tisková zpráva, na kterou žalobce odkazuje, ani další tiskové zprávy uveřejněné KPR přitom neobsahují informace, kterých se žalobce domáhá, tedy zcela konkrétní vyjádření a postoje prezidenta republiky. Žalovaný se dále ztotožnil s tím, že vzhledem k tomu, že se žalobce dotazoval, zda prezident republiky zaujal specificky jím popisované politicky vyhraněné postoje, což prezident republiky objektivně neučinil, nezbylo povinnému subjektu než konstatovat, že záznam o vyjádřeních prezidenta republiky tak, jak je formuloval žadatel, u povinného subjektu neexistuje. Žalovaný k tomu doplnil, že žalobcova žádost byla jasná ve svém znění a formulaci, přičemž oba tyto aspekty jsou plně v režii žalobce, a povinný subjekt je jimi při vyřizování žádosti vázán. Pakliže je žádost dostatečně jasná a srozumitelná, resp. pokud na ni lze odpovědět, povinný subjekt tak v případě, že tomu nebrání zákonné důvody, učiní. K námitce žalobce, že jej povinný subjekt nevyzval k upřesnění nebo doplnění žádosti, žalovaný uvedl, že to nebylo v tomto případě potřeba, neboť žádost není ani nesrozumitelná ani nekompletní z hlediska chybějících náležitostí bránících jejímu vyřízení. Shrnutí, že přestože prezident republiky předmětný konflikt pravidelně komentuje, pakliže se jeho existující či zveřejněné komentáře neshodují s předmětem žalobcových dotazů, nelze odkaz na ně považovat za uspokojivou odpověď na žalobcovy dotazy v té podobě a v tom znění, v nichž byly položeny.

- [20] Podle ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s. může soud rozhodnout o věci samé bez jednání, jestliže to účastníci shodně navrhli nebo s tím souhlasí. Má se za to, že souhlas je udělen také tehdy, nevyjádří-li účastník do dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci; o tom musí být ve výzvě poučen.
- [21] Žalovaný s projednáním věci bez jednání souhlasil, žalobce se ve stanovené lhůtě nevyjádřil. Soud tedy postupoval podle ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s. a rozhodl o věci samé bez jednání.
- [22] Městský soud v Praze na základě žaloby, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), přezkoumal napadená rozhodnutí, včetně řízení, která jejich vydání předcházela. Při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně.
- [23] Zdejší soud považuje za vhodné v úvodu odkázat na ustálenou judikaturu soudů rozhodujících ve správním soudnictví i Ústavního soudu, týkající se práva na informace a podmínek omezení tohoto práva (např. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 23. 2. 2007, sp.zn. 10 Ca 144/2006, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2010, č.j. 1 As 97/2009-119, náleží Ústavního soudu ze dne 30. 3. 2010, sp.zn. Pl.ÚS 2/10). Právo na informace patří mezi základní politická práva (čl. 17 odst. 1 až 5 Listiny základních práv a svobod). Právo vyhledávat a šířit informace lze omezit zákonem, jde-li o opatření

v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti. Státní orgány a orgány územní samosprávy jsou povinny přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti. Podmínky a provedení stanoví zákon. Jde tak o jeden z případů výhrady zákona ve smyslu čl. 4 odst. 2 Listiny, podle něhož mohou být meze základních práv a svobod upraveny pouze zákonem a navíc jen za podmínek stanovených samotnou Listinou (omezení tohoto práva proto nemůže být provedeno podzákonným právním předpisem).

- [24] Jako výkladové pravidlo pro zákonem stanovená omezení základních práv a svobod platí podle čl. 4 odst. 4 Listiny, že při používání ustanovení o mezích základních práv a svobod musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu a taková omezení nesmějí být zneužívána k jiným účelům, než pro které byla stanovena. Ústavní soud v této souvislosti mnohokrát judikoval, že rozsah omezení základních práv a svobod je třeba z těchto důvodů vykládat restriktivně.
- [25] Rovněž tak jako Ústavní soud i Evropský soud pro lidská práva v případě tvrzeného zásahu státu do základních lidských práv a svobod vychází ze základních premis, a to, zda zásah do takového práva byl učiněn na základě zákona, zda šlo o zásah nezbytný v demokratické společnosti a zda byl zásah přiměřený vzhledem k chráněným právům a svobodám druhých. Na omezení stanovená zákonem (vnitřní úpravou státu) stran výkonu práva na informace je nutno nahlížet a jejich výklad učinit nejen ústavně konformním způsobem, ale při respektování závazků, k nimž stát přistoupil.
- [26] Právo na svobodu projevu zahrnuje i právo na informace dle čl. 10 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (vyhlášené pod č. 209/1992 Sb., dále též „Úmluva“). Podle čl. 10 odst. 2 Úmluvy výkon těchto svobod, protože zahrnuje i povinnosti i odpovědnost, může podléhat takovým formalitám, podmínkám, omezením nebo sankcím, které stanoví zákon a které jsou *nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, územní celistvosti nebo veřejné bezpečnosti, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky, ochrany pověsti nebo práv jiných, zabránění úniku důvěrných informací nebo zachování autority a nestrannosti soudní moci*. Nutnost restriktivního výkladu zákonných omezení práva na svobodu projevu včetně práva na informace nesporně vyplývá i z rozsudků Evropského soudu pro lidská práva. Podle něho: svoboda projevu, v podobě, v jaké ji zakotvuje čl. 10, podléhá výjimkám, které ovšem musí být úzce interpretovány, přičemž nezbytnost každého omezení musí být přesvědčivě prokázána. Ověření „nezbytnosti v demokratické společnosti“ pro Evropský soud pro lidská práva znamená zabývat se otázkou, zda inkriminované „zasahování“ odpovídalo na „naléhavou společenskou potřebu“, zda bylo přiměřené sledovanému legitimnímu cíli a zda jsou důvody, na něž se odvolaly vnitrostátní orgány pro jeho ospravedlnění, „relevantní a dostatečné“ (např. Nilsen a Johnsen proti Norsku, 1999, Lehideux a Isorni proti Francii, 1998, Feldek proti Slovensku, 2001, Jerusalem proti Rakousku, 2001, a další). Úmluva v čl. 17 rovněž stanoví zákaz zneužití práv v Úmluvě uvedených a na druhou stranu i zákaz zneužití omezení těchto práv (čl. 18).
- [27] Jak vyplývá z uvedených ustanovení, zejména čl. 17 odst. 4 listiny a čl. 10 odst. 2 Úmluvy, nikoli každé omezení práva jednotlivce je protiústavní, může zde být naléhavá společenská potřeba, resp. „nezbytnost“ právo jednotlivce omezit. Omezení práva na informace dané zákonem v konkrétním případě je tak nutno podrobit testu nezbytnosti tohoto omezení v zájmu respektování ochrany práv a svobod druhých, bezpečnosti státu, veřejné bezpečnosti, tzn. jiných vytčených hodnot.

- [28] Neposkytnutí požadovaných informací – slovy žalobce „o činnosti, vyjádřeních a rozhodování či nečinnosti a o věcných důvodech vyjádření, stanovisek, činnosti prezidenta republiky Petra Pavla“ – bylo v daném případě odůvodněno odkazem na ustanovení § 11b (ve vztahu k bodům 1, 2, 3, 4, 5 a k větě druhé a třetí bodu 9 žádosti) a s ustanovením § 2 odst. 4 (ve vztahu k bodům 6, 7, 8 a k větě první bodu 9 žádosti) zákona č. 106/1999 Sb.
- [29] Podle ustanovení § 11b zákona č. 106/1999 Sb.: *„Povinný subjekt může odmítnout žádost o poskytnutí informace, jestliže požadovanou informaci nemá a jestliže mu povinnost ji mít nevyplyvá ze zákona; to neplatí, pokud povinný subjekt může požadovanou informaci získat na základě jednoduchých úkonů z jiných informací, které povinný subjekt má, případně poskytnout postupem podle § 4a odst. 1 věty třetí.“*
- [30] Podle ustanovení § 2 odst. 4 téhož zákona: *„Povinnost poskytovat informace se netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.“*
- [31] Podle ustanovení § 3 odst. 3 téhož zákona: *„Informací se pro účely tohoto zákona rozumí jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakémkoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči, zejména obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního.“*
- [32] Zákon č. 106/1999 Sb. tedy rozlišuje dvě situace: a) žadatel se domnívá, že určitá informace existuje, přičemž tomu tak není, tedy se jedná o žádost o neexistující informaci ve smyslu ustanovení § 11b tohoto zákona, b) žadatel požaduje vytvoření či obstarání nových informací (např. právní analýzy, analýzy dat shromážděných při své rozhodovací činnosti apod.) v rozporu s ustanovením § 2 odst. 4 tohoto zákona. V obou těchto případech je však na místě, aby takovéto žádosti povinný subjekt odmítl ve smyslu ustanovení § 15 zákona č. 106/1999 Sb. (srov. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 6. 6. 2024, č.j. 30A 51/2023-123).
- [33] Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 20. 10. 2011, č.j. 6 As 33/2011-83, vyslovil, že povinný subjekt je povinen poskytnout pouze informace, které v okamžiku doručení žádosti o poskytnutí informace povinnému subjektu reálně existují a které má povinný subjekt k dispozici. Skutečnost, že povinný subjekt požadovanými informacemi nedisponuje a není povinen jimi disponovat, je objektivním důvodem znemožňujícím vyhovění žádosti o poskytnutí takové informace (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2012, č.j. 1 As 141/2011-67, nebo též rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 19. 11. 2014, č.j. 9A 65/2013-49). Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 14. 6. 2023, č.j. 6 As 102/2022-33 poté vyložil, že žádost o informace lze odmítnout i z tzv. faktických důvodů. Typickým faktickým důvodem pro odmítnutí žádosti je neexistence požadované informace, tedy situace, kdy povinný subjekt požadovanou informaci nemá (viz již rozsudek ze dne 2. 4. 2008, č.j. 2 As 71/2007-56). Než ovšem povinný subjekt odmítne žádost o informace z tohoto důvodu, musí zkoumat, zda požadovanou informaci fakticky disponuje (rozsudek ze dne 7. 4. 2015, č.j. 6 As 136/2014-41, č. 3223/2015 Sb. NSS, bod 32). Je povinen „vyvinout jistou míru úsilí, aby požadovanou informaci nalezl“ (rozsudek ze dne 10. 1. 2019, č.j. 1 As 359/2018-30, bod 26). Neexistenci informací musí „přezkoumatelně doložit, tj. do spisu zanést informace o tom, jaké kroky (šetření) [...] provedl“ (rozsudek ze dne 14. 10. 2020, č.j. 2 As 378/2019-29, bod 21).
- [34] Nejvyšší správní soud současně v rozsudku ze dne 9. 2. 2012, č.j. 1 As 141/2011-67, hledal vhodné rozhranění mezi situacemi, v nichž půjde toliko o vyhledání a uspořádání již existujících informací do podoby, v níž je možné je žadateli předat, a situacemi, v nichž by

sestavení požadovaných informací již představovalo „*vytvoření nové informace*“. Byť se Nejvyšší správní soud uvedenou otázkou zabýval ve vztahu k ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., jež ve spojení s ustanovení § 15 odst. 1 téhož zákona umožňuje odmítnutí žádosti z důvodu „*vytváření nových informací*“, jsou tyto úvahy podle názoru městského soudu aplikovatelné i na důvod pro odmítnutí žádosti dle ustanovení § 11b ve spojení s ustanovením § 15 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. Obě ustanovení (a tedy důvody pro odmítnutí žádosti) totiž směřují k situacím, kdy povinný orgán požadovanými informacemi nedisponuje a není jimi ani povinen disponovat (obdobně srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 23. 5. 2024, č.j. 15A 85/2023-32). Nejvyšší správní soud poté v citovaném rozsudku dospěl k závěru, že „*jako kýžené kritérium se tedy nabízí rozlišování mezi případy, kdy je povinný subjekt schopen požadované informace sestavit ze „zdrojových“ informací, kterými disponuje, v zásadě mechanickým způsobem, a situacemi, v nichž sestavení požadované informace překračuje rámec takových jednoduchých úkonů.... Nelze přitom vycházet toliko z pracnosti a doby, která by byla potřebná pro přípravu odpovědi na žádost (shromáždění informací). Tyto faktory zákon zohledňuje institutem mimořádně rozsáhlého vyhledání informací (§ 17 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím)*“. Současně pak Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 7. 4. 2015, č.j. 6 As 136/2014-41, vyložil, že když povinný subjekt danou informaci nemá, je povinen ji nově vytvořit v případech, kdy je povinen danou informací disponovat.

- [35] Z ustanovení § 11b zákona č. 106/1999 Sb. tedy vyplývá, že aby bylo možno žádost o informaci (ve spojení s ustanovením § 15 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb.) odmítnout, musí být kumulativně naplněny následující podmínky: a) přesvědčivě a přezkoumatelně vysvětlení, proč povinný subjekt požadované informace nemá, b) přesvědčivě a přezkoumatelně vysvětlení, proč informace neexistuje, c) neexistující povinnost povinného subjektu požadované informace mít.
- [36] Soud tedy nejprve k bodům 1, 2, 3, 4, 5 a k větě druhé a třetí bodu 9 žádosti, u kterých povinný subjekt aplikoval ustanovení § 11b zákona č. 106/1999 Sb., uvádí, že ze správního spisu zjistil, že povinný subjekt před vydáním prvostupňového rozhodnutí provedl šetření, zda u něj požadované informace v žalobcem požadované formě ve smyslu ustanovení § 3 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. existují. Ve správním spise se nalézají několik dotazů na organizační složky povinného subjektu a jejich odpovědi. Konkrétně Žádost Odboru právního KPR o vyjádření Odboru zahraničního KPR, Odboru protokolu KPR a Sekretariátu prezidenta republiky (v kopii odbor komunikace KPR) ze dne 23. 1. 2024; vyjádření Odboru protokolu KPR ze dne 23. 1. 2024; vyjádření Sekretariátu prezidenta republiky ze dne 24. 4. 2024; vyjádření Odboru zahraničního KPR ze dne 5. 2. 2024; Záznam o dotázání na záznamy v rámci KPR ze dne 5. 2. 2024, v němž jsou zachycena vyjádření Odboru spisové a archivní služby (Oddělení spisových služeb) KPR a Odboru komunikace KPR; a opětovné vyjádření Odboru spisové a archivní služby (Oddělení spisových služeb) KPR ze dne 21. 2. 2024. Ze všech odpovědí dotázaných organizačních útvarů povinného subjektu vyplývá negativní výsledek šetření – „*nenalezeno*“; „*nebyly dohledány žádné informace/záznamy*“; „*prezident P. P. se dotazovaným způsobem nevyjádřil*“; „*požadovanými informacemi nedisponuje, k věci neexistují žádné záznamy*“; „*nemáme relevantní informace*.“ Dle soudu tak povinný subjekt dostatečně zkoumal, zda požadovanými informacemi fakticky disponuje, přičemž vyvinul dostatečnou míru úsilí, aby požadované informace našel.
- [37] S ohledem na to, že ze správního spisu vyplývá jednoznačný závěr, že prezident republiky k žalobcovým dotazům tak, jak byly formulovány, žádný postoj nezaujal, tak nebylo možno

sdělit, „*kdy a jak se prezident vyjádřil*“, „*jaký postoj zaujal*“ a „*zda vyjádřil své stanovisko*“ k žalobcem položeným dotazům.

[38] Dle soudu lze aprobovat závěr žalovaného, že dotazy žalobce obecně nesměřovaly na postoj prezidenta republiky k danému vojenskému konfliktu, ale žalobce položil takové otázky, které by prezidenta republiky, resp. povinný subjekt, nutily odpovědět žalobcem nastíněným způsobem. S ohledem na to, že prezident republiky takto konkrétní postoje nezaujal, a tudíž o tom z logiky věci ani neexistují záznamy, pak nezbyvalo než žalobcovu žádost v dané části odmítnout z důvodu dle ustanovení § 11b zákona č. 106/1999 Sb.

[39] Soud dále uvádí, že povinný subjekt je vázán formulací srozumitelné žádosti o informace a není povinen poskytovat výslovně nepožadované informace (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2013, č.j. 1 As 47/2013-52). Není-li z žádosti zřejmé, jaká informace je požadována, povinný subjekt vyzve žadatele, aby žádost upřesnil [ustanovení § 14 odst. 5 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb.]. Výzva však nemůže být toliko formální; povinný subjekt ji musí formulovat tak, aby žadateli umožnil odstranit nedostatek bránící poskytnutí požadované informace. Jedná se o projev zásady vstřícnosti, na níž je založen proces poskytování informací (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 1. 2018, č.j. 10 As 302/2017-28, bod 17). Příléhavě tuto zásadu vysvětlil Ústavní soud v nálezu ze dne 29. 6. 2021, sp.zn. III. ÚS 3339/20, bod 61: „*Obecně řečeno, nelze po laické veřejnosti, tzn. žadatelích o informace spravedlivě požadovat, aby předjímalí, zda se povinné subjekty dokáží s jejich požadavky vypořádat či nikoliv, proces poskytování informací průběžně monitorovali a pouze na základě vlastní úvahy do něj aktivně zasahovali případnou modifikací svých žádostí. Povinný subjekt má být profesionálem znalým práva, který má žadatele procesem poskytování informací provést tak, aby jim bylo v maximální míře vyhověno; je nepřípustné, aby odpovědnost za zdárné vyřízení žádosti přesouvaly povinné subjekty na žadatele a vytýkaly jim nedostatek aktivity tam, kde má být aktivní právě správní orgán. Lapidárně vyjádřeno: povinný subjekt má hledat způsoby maximálního vyhovění podané žádosti, a nikoliv důvody, jak jejímu vyhovění zabránit.*“

[40] V rozsudku ze dne 14. 7. 2016, č.j. 9 As 124/2016-42, Nejvyšší správní soud potvrdil, že „*[f]ormulace žádosti o informace je věcí žadatele. Netrpí-li žádost o informace nedostatky, které by bránily jejímu posouzení, není úkolem povinného subjektu, aby se snažil žádost nějakým způsobem domýšlet či přetvářet. Případné nedostatky žádosti, které však nebrání jejímu posouzení, jdou na vrub samotného žadatele.*“

[41] V daném případě soud shledal, že žalobce žádost o informace byla zcela srozumitelná, a proto nebylo nutné žalobce vyzývat k nápravě jejích případných nedostatků. Skutečnost, že žalobce formuloval své dotazy tak, jak je formuloval, tj. že jimi *de facto* chtěl prezidenta republiky donutit vyjádřit se žalobcem nastíněným způsobem k danému vojenskému konfliktu, pak jde dle soudu nepochybně k tíži žalobce. V žalobcem požadované formulaci dotazů totiž zcela nepochybně u povinného subjektu předmětné informace neexistují.

[42] Soud tak dospěl k závěru, že povinný subjekt tedy přesvědčivě a přezkoumatelně vysvětlil, proč požadované informace nemá, neboť tyto vůbec neexistují. Zároveň soud nedospěl k závěru, že by povinný subjekt byl zatížen povinností požadovanými informacemi v žalobcem nastíněné podobě disponovat. Je tomu tak proto, že žalobci bylo opakovaně vysvětleno, že prezident republiky předmětný vojenský konflikt pravidelně komentuje (leč dle žalobce nejspíše nedostatečně), nicméně již existující či zveřejněné komentáře, na které ostatně odkazoval i žalobce, se neshodují s předmětem a formulací žalobcových dotazů.

- [43] K ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., kterým povinný subjekt odůvodnil odmítnutí ve vztahu k bodům 6, 7, 8 a k větě první bodu 9 žádosti, soud uvádí, že pod pojem „dotaz na názor“ nelze podřadit žádost o poskytnutí informace jen proto, že jejím obsahem je subjektivní názor povinného subjektu na určitou otázku, problematiku, situaci. Do důsledku vzato by totiž pod tento pojem musela být subsumována většina výstupů činnosti povinných subjektů, neboť téměř každá lidská činnost (procesy uvnitř veřejné správy či jiných subjektů nevyjímaje) je ovládána subjektivním prvkem v podobě nějakého podezření, pochybnosti, domněnky, názoru, či dokonce přesvědčení. Rovněž formalizovaná rozhodnutí, která představují základní formu činnosti správních orgánů, jsou založena na určitém názoru rozhodujícího orgánu. Je přitom nerozhodné, do jaké míry je požadovaná informace závazná, a to ať již pro služebně podřízené osoby či instancně podřízené správní orgány, nebo pro adresáty veřejné správy. Stejně tak není rozhodné, zda se jedná o názor oficiální, vyjádřený (resp. schválený) představenými osobami povinného subjektu, či o názor zaujatý úředními osobami, které se dané problematice věnují, aniž by měl „punc“ názoru oficiálního. Podstatné je, že názor byl utvořen a vyjádřen při výkonu působnosti povinného subjektu (ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb.). (srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 30. 3. 2023, č.j. 6A 64/2021-55).
- [44] Nejvyšší správní soud je toho názoru, že výlučka z práva na informace obsažená v ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. se týká pouze těch názorů povinného subjektu, které dosud nebyly formálně zaujaty. Slovem „formálně“ přitom není myšlen žádný formalizovaný postup utváření názoru uvnitř povinného subjektu, nýbrž zachycení názoru (tedy informace) na jakýkoliv nosič. Nedopadá tak na případy, kdy názory povinného subjektu byly zachyceny např. na list papíru, v elektronickém dokumentu atp. (viz. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2012, č.j. 4 As 37/2011-93).
- [45] Jak dotaz na názor, tak na budoucí rozhodnutí v sobě zahrnuje požadavek na utvoření (a následné sdělení) příslušného názoru či budoucího rozhodnutí, tj. požadavek na vytvoření nové informace. Ve všech těchto případech tedy nastává specifická situace, v níž žadatel požaduje určitou informaci, která se sice pojmově vztahuje k působnosti povinného subjektu, avšak v okamžiku podání žádosti neexistuje, resp. neexistuje v žadatelem poptávaném stavu, a žadatel se výslovně nebo implicitně domáhá jejího vytvoření [pokud by z obsahu žádosti vyplývalo, že informace v době podání žádosti měla dle mínění žadatele existovat, např. názor již měl být v minulosti utvořen a zaznamenán, pak žádost nebude možné podřadit pod ustanovení § 2 odst. 4 – srov. dále a též rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2010, č.j. 1 As 28/2010-86 a ze dne 19. 10. 2011, č.j. 1 As 107/2011-70].
- [46] Důvodová zpráva k zákonu č. 61/2006 Sb. (sněmovní tisk č. 991 IV. volebního období Poslanecké sněmovny) v souvislosti s ustanovením § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. uvádí: „Povinný subjekt je povinen poskytovat pouze ty informace, které se vztahují k jeho působnosti, a které má nebo by měl mít k dispozici. Naopak režim SvInf nestanovuje povinnost nové informace vytvářet či vyjadřovat názory povinného subjektu k určité problematice. Toto ustanovení nemá v žádném případě sloužit k nepřiměřenému zužování práva na informace, má pouze zamezit žádostem o informace mimo sféru zákona – zvláště časté jsou v této souvislosti žádosti o právní analýzy, hodnocení či zpracování smluv a podání – k vypracovávání takových materiálů nemůže být povinný subjekt nucen na základě své informační povinnosti, neboť taková úprava by byla zcela proti původnímu smyslu tohoto institutu. Pokud má být taková povinnost stanovena, musí tak učinit zvláštní zákon samostatnou úpravou (např. § 139 zákona č. 500/2004 Sb.).“ To opakovaně potvrzují i správní soudy, když konstatují, že účelem této výlučky je určitá míra

ochrany povinného subjektu před nutností vytvářet nové informace jen pro účely zpracování odpovědi na žádost. Nejvyšší správní soud takto koncipovanou výlukou z práva na informace hodnotil i z hlediska jejího souladu s ústavním pořádkem, tj. zda „obstojí“ v porovnání s podmínkami omezení práva na informace, stanovenými v čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, rozpor však neshledal (srov. bod 14 rozsudku Nejvyššího správního soudu č.j. 1 As 141/2011-67).

- [47] Lze tedy shrnout, že podobně jako v případě vytváření nových informací nemá povinný subjekt ani povinnost sdělovat žadatelům své názory na konkrétní záležitosti. I zde je ovšem nutné rozlišovat dvě situace – na jedné straně žádost o sdělení názoru na určitou záležitost, který povinný subjekt má dle požadavku teprve zaujmout, a na straně druhé žádost o poskytnutí informace o názoru (stanovisku), které povinný subjekt jako svůj názor již zaujal (resp. podle tvrzení žadatele tak učinil) a ve smyslu ustanovení § 3 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. zaznamenal. Pouze v prvním případě se totiž bude jednat o situaci předvídanou ustanovením § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., zatímco v případě druhém bude žádost směřovat k poskytnutí již existující a tedy obecně „vydatelné“ informace.
- [48] Nejvyšší správní soud nedávno zamítl kasační stížnost v podobné věci, v níž původní žádost o informace mířila k Ústavnímu soudu a tvrdila, že v mysli jeho předsedy se musí nalézat „informace“ o tom, zda soudní systém funguje optimálně. Tehdy (v rozsudku ze dne 25. 4. 2023, č.j. 6 As 50/2022-28) Nejvyšší správní soud zdůraznil, že zákon č. 106/1999 Sb. klade důraz na obsahovou povahu informace. Žadatel tedy může popsat požadovanou informaci obsahově a není povinen označit konkrétní dokument, v němž je informace zachycena. To však neznamená, že informaci podle zákona č. 106/1999 Sb. může být jakýkoli obsah – tedy bez ohledu na to, zda na položenou otázku vůbec existuje odpověď a zda je taková odpověď zachycena na hmotném nosiči.
- [49] V rozsudku ze dne 22. 9. 2010, č.j. 4 As 23/2010-61, Nejvyšší správní soud vyslovil následující právní větu: „*Není povinností povinných subjektů jakkoliv blíže a podrobněji vysvětlovat či odůvodňovat závěry, tvrzení, stanoviska či názory svých představitelů (§ 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím). Pokud však mají k dispozici dokumenty, které s těmito závěry, tvrzeními, stanovisky či názory souvisí, protože na jejich základě byly učiněny, je třeba, aby je povinné subjekty k žádosti poskytly, nebrání-li tomu jiný zákonem daný důvod.*“
- [50] Po posouzení formulace žádosti soud dospěl ve shodě s povinným subjektem k závěru, že se v této části žádosti jednoznačně jedná o dotazy na názor prezidenta republiky, srov. formulace „z jakého důvodu“, „podporuje“ atd. V případě bodů 6 až 8 žádosti žalobce požadoval vysvětlení postupu prezidenta – v bodě 6 proč se uchýlil k tvrzením zveřejněným ČTK; v bodě 7 proč neodsoudil výroky izraelského ministra obrany a předsedy vlády a v bodě 8 proč podpořil izraelskou armádu a její vojáky. Co se týče první věty bodu 9 žádosti, tak z ní vyplývá požadavek žalobce na sdělení názoru prezidenta republiky na danou věc, tj. na zaujetí postoje k ní a vyslovení názoru (zda podporuje či nikoliv).
- [51] Soud dále dává za pravdu žalovanému, že žalobcem položené otázky jsou formulovány značně návodně, když se fakticky jedná o požadavky na vyjádření, resp. na obhájení postupu prezidenta republiky v kontextu žalobcových tvrzení. K takovému účelu však zákon č. 106/1999 Sb. dle soudu skutečně nemůže sloužit. I z kontextu odvolání a žaloby žalobce vyplývá, že tento požadoval sdělit důvody ne/činnosti prezidenta republiky v jím předestřených otázkách týkajících se izraelsko-palestinského konfliktu, nikoli na poskytnutí

podkladů pro jím tvrzený postup prezidenta republiky. Z žádosti o informace i dalších podání žalobce totiž vyplývá, že tento požadoval zdůvodnění postupu prezidenta republiky ohledně daného vojenského konfliktu. Nadto, jak bylo uvedeno již výše, z šetření provedeného povinným subjektem vyplynulo, že dokumenty (záznamy) ke konkrétně položeným dotazům žalobce nejsou k dispozici.

- [52] K námitce, že žalovaný postupoval v rozporu se skutečností a se skutečným obsahem tiskových zpráv, kterými povinný subjekt disponuje, a odepřel poskytnutí všech požadovaných informací, soud uvádí, že předmětné tiskové zprávy sice obsahují zcela konkrétní vyjádření a postoje prezidenta republiky, nicméně nikoli ta konkrétní vyjádření a postoje, které by žalobce chtěl, aby prezident učinil a zaujal, a k jejichž učinění a zaujetí jej chtěl donutit podáním žádosti o informace. V této souvislosti se soud ztotožnil se žalovaným, že žalobcovy dotazy nelze bez dalšího rozdělit (slovy žalovaného „*fragmentovat*“) tak, jak učinil v žalobě žalobce, když např. prezident republiky nikdy stát I. ve svých vyjádřeních neoznačil jako stát, „*který okupuje palestinská území a buduje okupační osady a blokuje palestinská ghetta a uprchlické tábory*“, jak uváděl ve své žádosti žalobce. Právě ona vyhraněná konotace dle soudu činí z dotazů žalobce dotazy nezodpověditelné, neboť míří na informace (postoje, vyjádření atd.) prezidenta republiky, které nikdy nebyly vytvořeny a vysloveny.
- [53] Soud neshledal důvodnou ani námitkou, že postup žalovaného jakožto odvolacího orgánu je účelový, nedbalý, hrubě nesprávný či zmatečný. Dle soudu je totiž nesporné, že zákon č. 106/1999 Sb. neslouží pro to, aby povinné subjekty blíže a podrobněji vysvětlovaly či odůvodňovaly závěry, tvrzení či stanoviska svých představitelů, což se nepochybně týká i hlavy států a jí zveřejněných stanoviscích ve sdělovacích prostředcích. Ani soud a ostatně ani povinný subjekt a žalovaný nepopírají, že prezident republiky se k dané problematice veřejně vyjádřil, nicméně již výše soud žalobci osvětlil, že prezident republiky se sice k tomuto vyjádřil, nicméně jinak, než by po něm chtěl žalobce.
- [54] Dle soudu pak povinný subjekt nepochybil, když žádost žalobce o informace vyřídil sám, bez součinnosti přímo s prezidentem republiky, neboť k vyřizování žádostí o informace týkajícím se prezidenta republiky je povolána Kancelář prezidenta republiky (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 7. 2007, č.j. 2 As 89/2006-107 a ze dne 11. 4. 2011, č.j. 2 Ans 8/2010-68).
- [55] Zdejší soud proto uzavírá, že i když je omezení práva na informace dané zákonem nutno vykládat restriktivně, tak v daném konkrétním případě neposkytnutím požadovaných informací nedošlo k vybočení z rámce zákonného omezení daného ustanoveními § 11b a § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb.
- [56] Ze všech shora uvedených důvodů proto soud neshledal žalobu důvodnou a podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobu zamítl.
- [57] Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalovanému žádné náklady v řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 30. dubna 2025

JUDr. Ladislav Hejtmánek v. r.
předseda senátu